

Føroyski umboðsmaðurin í Aberdeen við bretar:

Vísið »fair play« í marknatrætu

Bretar eru viðakendir fyri sítt "fair play". Nú hefur velduga Bretland møguleika at vísa verðini, at tað kann liva upp til sítt umdømi móti pinkulítlu Føroyum sigur Sofus Poulsen

Hvat heldur Sofus annars um marknatrætuna við bretar?
-Hugsi eg sum ein vanligur føroyingur vil eg siga við bretar: hvat billa út tykkum inn. Men so er tað heita, at tað eru ymsar reglugerðir, sum gera seg galdandi innan heita sum alt annað.
Vit vita, at tað kann taka

úrmar at fáa bara ei setning upp á pláss. Tá tað so snýr seg um nakað so stórt sum marknið, ið kemur at galda fyri alla tíð, so vita vit, at tað má taka sína tíð at samræðst um slíkt mál.
Men at ímynda sær útlendskar boripallar á føroyskum øki, har føroyskir trolarar skulu fiska, hvussu skal tað bera til?

Vit hava altíð verið sámu- ligir við bretar.
Sofus Poulsen heldur ikki, at vit eiga at leypa framav.
-Men heldur tú, at bretar eru so skikkaðir, at tað ber til at fá eina fyri okkum góða loysn?
-Bretar eru viðakendir fyri "fair play". Nú hava teir so ein møguleika at vísa

Sofus Poulsen hoyðist at fylgja við í øllum, sum hefur við Føroyar at gera. Her er tað oljuráðstevna í Aberdeen m økið vestan fyri Heiland

verðini, at her er ein tjansur fyri at hava fair play. At eitt veldugt land sum Bretland skal royna at kroysta lílu

Føroyar samsvarar ikki við heita góða umdømi Bretlands.
-Tað kemur at taka sína

tíð. Vitugu royna at geva to.

Lesarabrøv

Viðmerking til ungdómssendingina 21/10-94 Trygt kynslív

unga fólkini í Føroyum í dag er ikki annað enn eitt prýði fyri landið.

-Vit kunnu vera stolt av tí unga fólkunum. Tey yngru hugsa nógv meira um verðina uttan fyri og um tað, sum hendur í Føroyum, enn gjørt varð fyrr.
Tað er bara gott at vita, at tað unga fólkini hefur áhuga fyri tí, sum gongur fyri seg. Sofus heldur ikki, at føroyingar eiga at vera pessimistar.
-Eg eri optimistur. Tað er rætt, at tað eru tringar umstøður í dag. Men tað hava tað verið fyrr eisini. Eg haldi, at stjóðan er fyribils. Tað týðningarmesta er ikki at feila í fátt.
Sofus Poulsen sum varð við til alla ráðstevnuna um

oljuvinnu vestan fyri Heiland heldur nógv er broytt í hesum máli. Hann sigur, at nógv varð tosað um Føroyar, og er heita nakað nýtt í oljuvinnuni, tí tað higartil hefur sagt, at oljuvinnu her liggur langt úti í framtíðini.
-Eg haldi, at peningastovnar oo. áttu at hjálpt fólk, sum vilja gera nakað í sambandi við oljuvinnuna. Tað er umráðandi at lata tey ungu sleppa at fáa sær lærdóm og royndir í hesi vinnu.
-Kemur nú virksema í gongd við marknið, fer tað at geva okkum arbeiði?
-Tað ivist eg onga løtu í.
-Hvørjar vónir hefur tú til eina komandi oljuvinnu?
-Nógv bendir á, at olja finst við Føroyar. Neyvan høvdu bretar heldur verið so eymir um marknið, um ikki olja fanst í føroyskum øki eisini.

Tað var verðið ov trongligt í dansinum, so tit avgjördu at fara. bara til bæði. Tí hava bert kent hvønn annan í stutta tíð, men tað kennist sum heita er tað rætti. Tí flema saman og tú kennir ein longsul eftir at kenna henda persónin betur.
Tít stara í eyguni á hvørjum øðrum, meðan blóðið bankar gjøgnum kroppin. Hjartað slær enn harðari. Stutt eftir farnast tit, fyrst bleytt, síðan ógvilgari. Fonglast við klæðini á hvørjum øðrum, og so verður hitin smogd uppá. Tí eru sameind í eini heitari kærleiks-samlegu, og bang! Og aftan á er gott at liggja og slappa av og hoyra andadráttin hjá hvørjum øðrum og gleðast um at tit kundunýta tað saman, og at tað verður gjørt á ein slíkan trygg-an hátt... ella?

fyri at vita um tær kunnu leka partiklar ið eru á stødd við HIV-virus. Næstan 33% lóku so mikið. Triðja hvør!
Met um vandan
Latex gummy hefur smá, náttúrligt fyrirkomandi hol á yvirflatinu, summi eru 1 mikrometer í diameter. Einstøk hol eru upp til 5 mikrometrar. (Ein mikrometer er ein túsunda-part millimetrur). Vanliga vil Latex hiin forða sæði at treingja ígjøgnum, tí hvørt sæð er nógv størri enn HIV-virusið. Hævdni á sæðnum er 3-5 mikrometrar í diameter. Men HIV-virusið er bert 0,1 mikrometer í diameter. Við øðrum øðrum er eitt hol uppá 5 mikrometrar 50 ferðir størri enn eitt HIV-virus. Hetta merkir, at nógv av smáu holunum í hitíni eru ov mikið stór til at HIV-virusið (ið gevir AIDS) kann treingja ígjøgnum.
Ein kanning er gjörd við giflum øðrum, har annar parturin var HIV-positivur. Þorini nýttu hit til verju, og aftaná 1 1/2 ár vásti tað seg, at 17% av hjúnafølgunum vóru smittaðir. Umleið 1 út av 6. Sami vandi sum við Russiskari Roulette.
Vilt tú lita titt liv upp í hendumar á hesum litla gummilep-anum?
Er hitin trygg? Hon er tryggari. Tryggjari enn hvat? Tað er sum at siga, at um tú velur at koyra 140 km/h á skeivu síðu á vegnum, tá er tað tryggari at nýta trygdarbelti. At kalla tað tryggari er órelevant, tí tað er hóast tað líka vandamikið og svakt.
Kanning úr USA sigur, at nýtsla av hú víðfórir í 15% av fórunum, at kvinnan gerst við barn.
Hvat nú um 15% av øllum flogførunum duttu niður, vildi tú so meti, at tað var trygt at flúgva? Hævdni tú glæbbentur farist í ein flúgvazara aftur?

AIDS-ráðið
Hvørji ráð gevir AIDS-ráðið? Ja, hví hava vit yvirhøvar eitt AIDS-ráð? Jú, ásarnandi at AIDS er ein stórvandi, eisini fyri føroyingar, og ikki minst føroyska ungdómum, so er stórvorvur á ráðgeving á hesum økinum. Og henda almenna ráðgevingin sigur í grundini, at bert tú nýtur hit, so kanst tú annars gera sum tú vilt á hesum øki. Ein má jú ikki vera »fordømandi« isinir á ráðgeving. Tær »naturligu« driftirnar kunnu jú ikki forðast. Og um fólk hava valt eina seksuella orientering fram um eina aðra, mugu tey ikki forðast í tí. Samstundis verður sagt, at øll kenna jú til kristnan moral, so tað nýtist ikki at lýsa við hesum.
Til samanberingar
Tað sýnist sum vit í Føroyum hava ein holding, sum sigur, at ein má ikki tosa um kristnan moral ella um hjúnalag, tá tosað verður AIDS. Ein livs-holdingur, sum sigur, at kynslig trúskapur í hjúnalagi er frægasta verja móti AIDS, er bara nakað, sum nakur »frelstur fundamentalistar« royna at fáa onnur at kenna seg illa av.
Tað kann samanberast við at um ferðslumynduleikarnir, har í Ráðið fyri Ferðslustrýgd, í síni herferð móti ferðsluská-um, ikki hevði nýtt ferðav-

mærking, tað at ikki koyra ov skjótt, sum sít høvuds-mál. Also, tú skalt kunna koyra so skjótt og svakt sum tú vilt, bert tú nýtur trygdarbelti. Tann nátturliga driftin hjá ungdómi at koyra skjótt má ikki forðast, tí øll onnur gera tað jú. Líka ørt sum heita hevði verið, er hit-herferðin hjá AIDS-ráðnum.
Men so verður sagt, at fólk fara jú hóast tað í song við hvørjum øðrum »í flang«. Er tað tað ikki betur at ráða teimum til at nýta hit? Jú, tað kann væl vera. Men so hava hesi sam-stundis krav uppá at fáa at vita, at hitin er langt frá 100% trygg leiki móti AIDS. Ráðgevingin frá AIDS-ráðnum er norm-fremjandi, í hvussu er fyri yngra ættarliðnum, ið ikki av álvara er byrjað við sínum kynslívi, og í eigur høvuðs- denturin at leggja á at kynslívið hoyrir hjúnalagnum til, og at tryggast er at bíða til hjúnalag, og ikki sum tað nú ó-beinleiðis verður sagt við AIDS- og hit-herferðum, at tú kanst bara royna teg fram, bert tú nýtur hit. Hvussu nógv mannalív høvdu ikki verið spard við hesum?

Heine Lützen

Hagløl eru nýst úr bókinum um »Safe sex« hjá Rusty Wright

J|A|S|P|i KETLAR

Teir væl-umtóktu ketlarnir eru á goymslu

Bæði dupultir og einkultir

Skulu tygum hava nýggjan ketil, so tosið við okkum og fáid eitt gott tilboð

Vit hava serkønt fólk, ið geva eina skjóta og góða tænastu

- Alt tilfar til hitaverk og sanitet fæst hjá okkum.

Umboð

MARIA Poulsen & Co
Smyrlsvegur 8 - Tlf. 12000

Opel Corsa til sølu

árg. 85, í sera góðum standi, nýsýn-áður, til sølu, um hóskaði boð fæst.

Tlf. 71462